

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца / ученици специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Чл.2. Етичният кодекс на НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "СОФИЯ" е разработен съгласно чл. 175, ал. 1 от ЗПУО.

Чл.3. /1/ Етичният кодекс на институцията е поставен на видно място в институцията.
/2/ Етичният кодекс е публикуван на интернет страницата на институцията.

Чл.4. Работещите с деца / ученици педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

1. Детството е изключително важен период от живота на човека.
2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.
3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
4. На всяко дете е гарантирано правото на:
  - свобода на изразяване на мнение;
  - свобода на мисълта, съвестта и религията;
  - формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;
5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.
9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.
11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СОФИЯ“
ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО / УЧЕНИКА

Чл. 5. Педагогическите специалисти в институцията са длъжни:

1. Да прилагат съвременните знания за детското развитие и да познават, разбират и уважават индивидуалните особености и уникалността на всяко дете;
2. Да осигуряват равен достъп до образование на всяко дете;
3. Да прилагат индивидуален и диференциран подход в работата си за разгръщане на потенциала на всяко дете;
4. Да спазват принципите на конфиденциалност на информацията;
5. Да проявяват висок професионализъм в работата си и непрекъснато да повишават квалификацията си за ранна диагностика на обучителни затруднения.
6. Да имат предвид специфичната уязвимост на всяко дете;
7. Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето;
8. Да подкрепят правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес;
9. Да работят винаги в най-добрия интерес на детето;
10. Да осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование;
11. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие;
12. Да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите;
13. Много добре да познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване;
14. При съмнение за малтретиране веднага да уведомяват органите за закрила на детето и да проследяват дали са предприети необходимите мерки;
15. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето;
16. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Чл.6. Всички служители в институцията са длъжни:

1. Да не накърняват достойнството и честта на децата/учениците;
2. Да не излагат децата на фактори, които могат да застрашат тяхното психическо, физическо, нравствено и образователно развитие;
3. Да уважават различието и да подкрепят уникалността на всяко дете/ученик;
4. Да не допускат личните им пристрастия, убеждения и вярвания да влияят на развитието на децата/учениците.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 7. Педагогическите специалисти са длъжни:

1. Да дават своевременно информация на родителите за резултатите от обучението и постигнатите образователни резултати от тяхното дете/ученик;

НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СОФИЯ“
ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

2. Да дават информация на семейството за личностното развитие на детето/ученика и информация, която е съществена за неговия напредък при спазване принципите на конфиденциалност;
3. Да информират семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения;
4. Да уважават ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и правото му да взема решения за своите деца.
5. Да зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето;
6. Да информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Да не позволяват и да не допускат участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето;
7. Да осигуряват конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск;
8. В случаите на конфликт между членовете на семейството да работят открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържат от вземане на страна в конфликта.

Чл. 8. Всички служители в институцията са длъжни:

1. Да зачитат традициите и ценностите, породени от различната културна принадлежност на семейството;
2. Да не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизат в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето;
3. Да пазят в тайна поверителната информация, станала им известна в изпълнение на служебните им задължения;
4. Да поемат ангажменти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа;
5. Да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения;
6. Да следват принципа, че наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 9. Всички служители в институцията са длъжни:

1. Да не разпространяват невярна информация, която може да навреди на авторитета и доброто име на колега;
2. Да не изнасят поверителна информация за колега, станала им известна в изпълнение на служебните им задължения;
3. Да спазват добрия тон в общуването на работното място и да се въздържат от създаването на конфликтни ситуации;
4. Да изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност;

НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СОФИЯ“
ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

5. Да обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето;
6. Да работят за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявяват нетърпимост към подобни действия.

Раздел V
МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.10. Всички служители в институцията са длъжни:

1. Да се стремят да разбират и уважават различните ценности и традиции на различните култури в общността;
2. Да участват активно в живота на общността и да създават политики, които да благоприятстват личностното развитие на децата/учениците;
3. Да популяризират сред общността правата на децата/учениците и тяхното активно включване;
4. Да предоставят висококачествени програми и услуги. Да не се предлагат услуги, за които не се притежава компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност;
5. Да работят за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие;
6. Да работят за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството;
7. Да оказват съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото;
8. Да работят за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им;
9. Да работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI
МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА ДЕЦАТА / УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 11. Учениците в институцията са длъжни да:

1. пазят авторитета и доброто име на институцията и педагогическите специалисти, които работят с тях;
2. уважават различието в останалите членове в институцията, дължащо се на различна етническа, национална, религиозна или друга принадлежност или други личностни различия;
3. не пречат на работата на педагогическите специалисти в институцията и да им оказват съдействие при необходимост;
4. зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие.

Раздел VII
МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

Чл. 12. Родителите на децата / учениците в институцията са длъжни да:

1. осигуряват редовното присъствие на децата си в институцията;

НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СОФИЯ“
ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

2. съдействат на педагогическите специалисти в процесите по подкрепа за личностно развитие на децата/учениците;
3. присъстват редовно на провежданите родителски срещи;
4. спазват правилника за дейността на институцията;
5. зачитат правата, честта и достойнството на останалите членове на институцията.

Раздел VIII

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 13. Всички служители в институцията са длъжни:

1. Да се ръководят в работата си от принципите на безпристрастност, законосъобразност, своевременност, точност и добросъвестност;
2. Да изпълняват функциите си съобразно длъжностната си характеристика и да повишават квалификацията си, за да подобряват резултатите в работата си;
3. Да оказват съдействие на контролните органи при изпълнение на задълженията им.
4. Да извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация;
5. Да извършват административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно;
6. Да отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост да пренасочват въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел IX

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 14. /1/ Служителите в институцията са длъжни:

1. Да изпълняват съвместно задълженията си и да се стремят към подобряване на услугите, които извършват;
2. Да опазват училищното имущество и да се грижат за него като добри стопани. Да информират своевременно директора при загубата или повредата му;
3. При изпълнение на заеманата длъжност да осигуряват ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.
4. Да предприемат всички необходими действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Да използват документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията. опазване поверителността на информацията;
5. Да не искат, приемат или разпределят подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения, преценката или функциите им, или да бъдат възнаградени за това.
6. Да не позволяват да бъдат поставяни или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било. Да не извършват работата си по начин, допускащ влияние от друг.

НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СОФИЯ“

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

- /2/ 1. Бившите служители на институцията са задължени да не изнасят, разкриват или използват поверителна информация, станала им известна при изпълнение на служебните им задължения, освен ако законно са упълномощени да го направят.
2. Бившите служители на институцията са задължени да не разпространяват информация, която може да урони престижа на институцията.
3. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел X

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 15. Конфликт на интереси възниква, когато служителят в институцията има частен /личен/ интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективно изпълнение на правомощията, в т.ч. и вземане на решения или задълженията му в съответствие с длъжностната му характеристика и изискванията към заеманата длъжност.

/1/ Педагогическите специалисти не може да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на деца и ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

/2/ Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

/3/ Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

/4/ В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Чл. 16. Служителите в институцията са длъжни да не допускат да бъдат въввлечени от колеги в ситуации, при които има конфликт на интереси.

Раздел IX

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 17. /1/ За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

/2/ Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

Чл. 18. /1/ Комисията по етика:

- * разглежда сигнали и жалби, свързани със спазването на този кодекс;
- * дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

/2/ Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 19. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал или жалба в Комисията по етика.

Чл. 20. /1/ Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

/2/ При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СОФИЯ“ ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

/3/ Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 21. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчетва дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремещт на служителите на училището да бъде максималното подпомагане на гражданите.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качествено обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

КОМПЕТЕНТНОСТ, УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ, СЪПРИЧАСТНОСТ.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложен в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

НАЦИОНАЛНО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „СОФИЯ“
ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

§ 2. (1) Запознаването с разпоредбите на Етичния кодекс на институцията се извършва в 7-дневен срок от утвърждаването му.

(2) В случай на отсъствие на служител, същият е длъжен да се запознае с настоящия кодекс след завръщането си на работа.

§ 3. При първоначално встъпване в длъжност, непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс в 7-дневен срок от постъпване на работа.

§ 4. Настоящият Етичен кодекс влиза в сила от датата на утвърждаването му.

§ 5. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

§ 6. Етичният кодекс на институцията е приет с решение на Педагогически съвет (Протокол № 7 от 10.09.2016г.) и е утвърден със заповед № РД-12-6/ 15.09.2016г. на директора на НСУ „София“.

ДИРЕКТОР: .....

Росен Милчов Цветанов

